II

*(Muud kui seadusandlikud aktid)*

# MÄÄRUSED

## KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 165/2010,

## 26. veebruar 2010,

## millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 (millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes) seoses aflatoksiinide sisaldusega

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes, [1] eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1881/2006 (millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes) [2] on sätestatud piirnormid toidus sisalduva aflatoksiin $B_1$ ja aflatoksiinide ($B_1$, $B_2$, $G_1$ ja $G_2$) kogusisalduse suhtes.

(2) On vaja muuta teatavate toiduainete teatavaid aflatoksiini piirnorme, et võtta arvesse arenguid *Codex Alimentarius*'es ja uusi teaduslikke nõuandeid.

(3) *Codex Alimentarius*'es on sätestatud aflatoksiinide kogusisalduse piirnormiks 15 µg/kg edasisele töötlemisele minevate mandlite, sarapuupähklite ja pistaatsiapähklite puhul ning 10 µg/kg selliste mandlite, sarapuupähklite ja pistaatsiapähklite puhul, mis on ette nähtud otsetarbimiseks [3].

(4) Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „EFSA") teaduskomisjon, mis käsitleb toiduahelas olevaid saasteaineid (edaspidi „CONTAM Panel"), võttis 25. jaanuaril 2007. aastal vastu arvamuse, milles käsitletakse tarbijate tervist ähvardavate ohtude võimalikku suurenemist juhul, kui aflatoksiinide piirnorme mandlite, sarapuupähklite ja pistaatsiapähklite ning neist valmistatud toodete puhul peaks suurendatama [4]. CONTAM Panel tegi järelduse, et aflatoksiini kogusisalduse piirnormide muutmine 4-lt µg/kg 8-le µg/kg või 10-le µg/kg mandlite, sarapuupähklite ja pistaatsiapähklite puhul mõjutaks hinnangulisi toidu kaudu omastatavate saasteainete päevaseid koguseid, vähki haigestumise riski ja kokkupuute ülemmäära väga vähe. CONTAM Panel järeldas ka seda, et mis tahes allikast pärit aflatoksiinide tarbimine peaks olema nii väike kui vähegi võimalik, sest aflatoksiinid on genotoksilised ja kantserogeensed ained. On tõestatud, et aflatoksiini omastamise päevast kogust oleks võimalik vähendada, kui normide tõhusama jõustamise abil vähendataks saastatud toidu turule jõudmist ning mujalt kui mandlitest, sarapuupähklitest ja pistaatsiapähklitest saadavaid aflatoksiini koguseid.

(5) 16. juunil 2009 võttis CONTAM Panel vastu seisukoha, milles käsitletakse seda, kuidas mõjutab rahvatervist aflatoksiini kogusisalduse piirnormide suurendamine 4-lt µg/kg 10-le µg/kg muude pähklipuu viljade puhul kui mandlid, sarapuupähklid ja pistaatsiapähklid [5]. CONTAM Panel leidis 2007. aastal kättesaadava teabe alusel, et aflatoksiini kogusisalduse piirnormide suurendamine 4-lt µg/kg 10-le µg/kg muude pähklipuu viljade, sealhulgas brasiilia pähklite puhul ei kahjustaks rahvatervist. Pidades silmas brasiilia pähklite suhtes rakendatavate aflatoksiini piirnormide üle peetavaid arutelusid *Codex Alimentarius*'es, on asjakohane brasiilia pähklite suhtes rakendatavad aflatoksiini piirnormid vastavusse viia mandlite, sarapuupähklite ja pistaatsiapähklite suhtes *Codex Alimentarius*'es sätestatud piirnormidega.

---

[1] EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1.

[2] ELT L 364, 20.12.2006, lk 5.

[3] Codex General Standard for Contaminants and toxins in foods (CODEX STAN 193-1995) http://www.codexalimentarius.net/download/standards/17/CXS_193e.pdf

[4] *The EFSA Journal* (2007) 446, 1–127. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Scientific_Opinion/CONTAM%20_op_ej446_aflatoxins_en.pdf?ssbinary=true

[5] Statement of the Scientific Panel on Contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on the effects on public health of an increase of the levels for aflatoxin total from 4 µg/kg to 10 µg/kg for tree nuts other than almonds, hazelnuts and pistachios. *The EFSA Journal* (2009) 1168, 1–11. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Statement/contam_statement_ej1168_aflatoxin_other_treenuts_en,0.pdf?ssbinary=true

(6) *Codex Alimentarius*'es on sätestatud üksnes aflatoksiini kogusisalduse piirnorm. Sellele vastav aflatoksiini $B_1$ piirnorm määrati kindlaks, kasutades aflatoksiinide toidus esinemise andmebaasi, mille alusel EFSA hindas saasteainete tarbimist.

(7) EFSA arvamuses aflatoksiinide kohta on märgitud, et õliseemned ja neist saadud tooted suurendavad oluliselt inimeste aflatoksiini tarbimist. EFSA tegi järelduse, et mis tahes allikast pärit aflatoksiini tarbimine tuleks viia võimalikult madalale tasemele. Ka toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi (RASFF) teatistes märgitakse aflatoksiinide suurt sisaldust õliseemnetes, näiteks päevalilleseemnetes, meloniseemnetes jne. Seepärast on tehtud ettepanek sätestada piirnormid ka õliseemnete suhtes (v.a maapähklite suhtes), mis oleksid kooskõlas maapähklite suhtes kehtivate piirnormidega. Kuna aflatoksiinid rafineeritud taimeõlide tootmisprotsessi käigus pea täielikult kõrvaldatakse, on asjakohane piirnorme mitte kehtestada nende õliseemnete, sealhulgas maapähklite suhtes, mida kavatsetakse kasutada rafineeritud taimeõlide pressimiseks ja rafineeritud taimeõlide endi jaoks.

(8) Kõigi teraviljade ja teraviljatoodete puhul on sätestatud aflatoksiini $B_1$ piirnormiks 2 µg/kg ja aflatoksiinide kogusisalduse piirnormiks on 4 µg/kg; erandiks on mais, mida tuleb enne söögiks tarvitamist kas sorteerida või muul viisil töödelda ja mille puhul on sätestatud aflatoksiini $B_1$ piirnormiks 5 µg/kg ja aflatoksiinide kogusisalduse piirnormiks 10 µg/kg. Tavapäraselt sisaldab koorimata riis aflatoksiine veidi üle lubatud piirnormide. Pärast töötlemist, mille käigus kestad eemaldatakse, on aflatoksiinide sisaldus valge töödeldud riisi puhul väiksem, kui lubatud piirnormidega ette on nähtud. Seetõttu on asjakohane kohaldada riisi suhtes samu eeskirju, mis kehtivad maisi suhtes, ning sätestada kõrgemad aflatoksiini $B_1$ ja aflatoksiinide kogusisalduse piirnormid sellise riisi puhul, mida kas sorteeritakse või töödeldakse muul viisil, enne kui inimesed seda söögiks tarvitavad või toidu koostisosana kasutavad.

(9) Piirnorme kohaldatakse pähklipuu viljade söödavate osade suhtes. Hiljutised teadusuuringute tulemused on aga näidanud, et brasiilia pähklite koored võivad olla aflatoksiiniga saastunud. Et võtta arvesse viimati saadud teaduslikke andmeid, on seega asjakohane muuta lisas esitatud joonealust märkust, milles määratakse kindlaks, millist menetlust tuleb järgida koorimata pähklite analüüsimisel.

(10) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*

Määrust (EÜ) nr 1881/2006 muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 4*

**Erisätted maapähklite, muude õliseemnete, pähklipuu viljade, kuivatatud puuvilja, riisi ja maisi kohta**

Lisa punktides 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 ja 2.1.11 sätestatud aflatoksiinide piirnormidele mittevastavaid maapähkleid, muid õliseemneid, pähklipuu vilju, kuivatatud puuvilja, riisi ning maisi võib turule viia tingimusel, et need tooted

a) ei ole ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana;

b) vastavad lisa punktides 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.9 ja 2.1.12 sätestatud piirnormidele;

c) on ette nähtud töötlemiseks (sorteerimiseks või töötlemiseks füüsiliselt muul viisil) ja pärast sellist töötlemist ei ületa lisa punktides 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 ja 2.1.11 sätestatud piirnorme ning nimetatud töötlemine ei tekita muid kahjulikke jääke;

d) on varustatud etiketiga, millel on nende täpne otstarve ja märge „Enne otsetarbimist või toidu koostisainena kasutamist tuleb toodet aflatoksiinisaaste vähendamiseks sorteerida või muul viisil füüsiliselt töödelda". Märge kantakse iga koti, kasti vms etiketile ja saatedokumendi originaalile. Partiinumber märgitakse kustutamatult partii igale üksikule kotile, kastile vms ja saatedokumendi originaalile."

2) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 5*

**Erisätted maapähklite, muude õliseemnete, neist valmistatud toodete ja teravilja kohta**

Igal üksikul kotil, kastil jms ja saatedokumendi originaalil peab olema selge märge kavandatud kasutuse kohta. Saatedokumenti peab olema võimalik seostada partiiga, märkides ära partii tunnuskoodi, mis on partii igal kotil, kastil vms. Lisaks sellele peab partii vastuvõtja saatedokumendis märgitud majandustegevus olema kooskõlas kavandatud kasutusega.

Kui puudub selge märge selle kohta, et kavandatud kasutus ei näe ette toiduna kasutamist, kehtivad lisa punktides 2.1.5 ja 2.1.11 sätestatud piirnormid kõikide turule viidud maapähklite, muude õliseemnete ja neist valmistatud toodete ning teravilja kohta.

Seoses töötlemisele minevate maapähklite ja muude õliseemnete suhtes kehtestatud erandiga ja juhul, kui kohaldatakse lisa punktis 2.1.1 sätestatud piirnorme, on erand kehtiv üksnes saadetiste puhul, millele on selgelt märgitud kasutusotstarve ja mis kannavad märget „toode, mida töödeldakse rafineeritud taimeõli tootmiseks". Märge kantakse iga üksiku koti, kasti vms etiketile ja saatedokumendile/saatedokumentidele. Toote lõplikuks sihtkohaks peab olema töötlemistehas."

3) Lisa muudetakse järgmiselt:

a) alalõigu 2.1 („Aflatoksiinid") tekst asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga;

b) joonealune märkus 5 asendatakse järgmisega:

„([5]) Piirnorme kohaldatakse maapähklite ja pähklipuu viljade söödavate osade suhtes. Kui analüüsitakse koorimata pähkleid, eeldatakse aflatoksiinisisalduse arvutamisel, et saastatud on pähklite söödav osa, v.a brasiilia pähklite puhul."

c) lisatakse järgmised joonealused märkused:

„([40]) Õliseemned, mis on liigitatud CN-koodide 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207 alla ja neist valmistatud CN-koodi 1208 alla liigitatud tooted; meloniseemned on liigitatud koodi ex 1207 99 alla.

([41]) Neist valmistatud/saadud töödeldud toodete puhul peetakse silmas üksnes või peaaegu üksnes asjaomastest pähklipuu viljadest valmistatud/saadud töödeldud tooteid ning selliste pähklipuu viljade suhtes sätestatud piirnorme kohaldatakse ka neist valmistatud/saadud töödeldud toodete suhtes. Muudel juhtudel kohaldatakse valmistoodete / töödeldud toodete puhul artikli 2 lõikeid 1 ja 2."

*Artikkel 2*

Käesolevat määrust ei kohaldata aprikoosituumade, õliseemnete, muude pähklite kui maapähklite ning neist valmistatud toodete suhtes, mis lasti turule enne seda kuupäeva, kui hakati kohaldama sätteid, mis vastavad sellest kuupäevast alates kohaldatavatele sätetele.

Toidukäitlejal lasub kohustus tõendada, millal tooted turule lasti.

*Artikkel 3*

Käesolev määrus jõustub kümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates selle jõustumise kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. veebruar 2010

*Komisjoni nimel*

*president*

José Manuel BARROSO

*LISA*

| Toode ([1]) | | Piirnormid (µg/kg) | | |
|---|---|---|---|---|
| „2.1. | **Aflatoksiinid** | $B_1$ | $B_1$, $B_2$, $G_1$ ja $G_2$ summa | $M_1$ |
| 2.1.1. | Maapähklid ja muud õliseemned, ([40]) mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil,<br>välja arvatud:<br>— maapähklid ja muud õliseemned, mida töödeldakse rafineeritud taimeõli tootmiseks | 8,0 ([5]) | 15,0 ([5]) | — |
| 2.1.2. | Mandlid, pistaatsiapähklid ja aprikoosituumad, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil | 12,0 ([5]) | 15,0 ([5]) | — |
| 2.1.3. | Sarapuupähklid ja brasiilia pähklid, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil | 8,0 ([5]) | 15,0 ([5]) | |
| 2.1.4. | Muud pähklipuu viljad, mida ei loetletud punktides 2.1.2 ja 2.1.3 ja mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil | 5,0 ([5]) | 10,0 ([5]) | — |
| 2.1.5. | Maapähklid ja muud õliseemned ([40]) ning nendest valmistatud tooted, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana,<br>välja arvatud:<br>— töötlemata taimeõli, mis läheb rafineerimisele<br>— rafineeritud taimeõli | 2,0 ([5]) | 4,0 ([5]) | — |
| 2.1.6. | Mandlid, pistaatsiapähklid ja aprikoosituumad, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana ([41]) | 8,0 ([5]) | 10,0 ([5]) | — |
| 2.1.7. | Sarapuupähklid ja brasiilia pähklid, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana ([41]) | 5,0 ([5]) | 10,0 ([5]) | |
| 2.1.8. | Muud pähklipuu viljad, mida ei loetletud punktides 2.1.6 ja 2.1.7 ja neist valmistatud tooted, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana | 2,0 ([5]) | 4,0 ([5]) | — |
| 2.1.9. | Kuivatatud puuvili, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil | 5,0 | 10,0 | — |
| 2.1.10. | Kuivatatud puuvili ning nendest valmistatud tooted, mis on ette nähtud otsetarbimiseks või kasutamiseks toidu koostisosana | 2,0 | 4,0 | — |
| 2.1.11. | Teravili ning sellest valmistatud tooted, sealhulgas töödeldud teraviljatooted, välja arvatud punktides 2.1.12, 2.1.15 ja 2.1.17 loetletud tooted | 2,0 | 4,0 | — |

| | Toode ([1]) | Piirnormid (µg/kg) | | |
|---|---|---|---|---|
| 2.1.12. | Mais ja riis, mida enne otsetarbimist või toidu koostisosana kasutamist sorteeritakse või töödeldakse füüsiliselt muul viisil | 5,0 | 10,0 | — |
| 2.1.13. | Toorpiim, ([6]) kuumtöödeldud piim ja piimapõhiste toodete valmistamiseks kasutatav piim | — | — | 0,050 |
| 2.1.14. | Järgmised vürtsitaimede liigid:<br>*Capsicum* spp. (nende kuivatatud viljad, terved või jahvatatud, sealhulgas vürtspaprika, vürtspaprikapulber, Cayenne'i pipar ja paprika)<br>*Piper* spp. (nende viljad, sealhulgas valge ja must pipar)<br>*Myristica fragrans* (muskaatpähklipuu)<br>*Zingiber officinale* (harilik ingver)<br>*Curcuma longa* (kollajuur)<br>Vürtsisegud, mis sisaldavad üht või mitut eespool nimetatud vürtsi. | 5,0 | 10,0 | — |
| 2.1.15. | Imikutele ja väikelastele ette nähtud teraviljapõhised töödeldud toidud ja muud imikutoidud ([3]) ([7]) | 0,10 | — | — |
| 2.1.16. | Imikutele ette nähtud piimasegud ja jätkupiimasegud, sealhulgas imikutele ette nähtud piim ja piimal põhinev jätkupiimasegu ([4]) ([8]) | — | — | 0,025 |
| 2.1.17. | Meditsiiniliseks eriotstarbeks ette nähtud dieettoidud, ([9]) ([10]) mis on mõeldud spetsiaalselt imikutele | 0,10 | — | 0,025” |